

Eerste zondag van de advent B

Marcus 13,33-37

Sommige dingen worden kennelijk nooit duidelijk. Hoe word je een geduldig mens, bijvoorbeeld? Mensen denken dan: “O, ik wil wel geduldig zijn, maar dan moet het wel meteen, anders houd ik geen tijd over.”

Andere dingen begrijpen we gewoon niet, vooral niet als we erover gaan nadenken. Zo is het bijvoorbeeld met de Advent. Dat is de voorbereidingstijd op Kerstmis. We gaan ons dan voorbereiden op de Geboorte van Jezus. Maar hoe kan dat als de geboorte van Jezus al meer dan tweeduizend jaar geleden is gebeurd? Advent lijkt dan voorbereiding op het doen alsof Kerstmis niet eerder is geweest. Dat is toch gek, doen alsof je het niet weet, terwijl de uitkomst al vaststaat. Als je heel plat nadenkt is het inderdaad onbegrijpelijk. Maar zien we het goed? Kijken we dan op de juiste manier? Nee, natuurlijk!

Immers, de kerkelijke tijden van Advent, Kerst, enzovoorts ... zijn geen jaarlijkse oefening in nabootsen, huichelen of toneelspelen; kortom, het is niet doen alsof. Het is een reis waarin we steeds dieper doordringen in de werkelijkheid. Het is de erkenning dat God in ons leven binnenkomt. Alleen, het wordt door ons nog niet helemaal begrepen, terwijl God het allemaal al wél voor ons heeft volbracht. U kent waarschijnlijk wel die heel hartelijke tekst uit het boek van de Openbaring, waar God zegt: “Ik sta voor de deur en Ik klop aan. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik binnenkomen, en we zullen samen eten, Ik met hem en hij met Mij.” (3:20) Dus God wacht op ons en Hij dringt zich niet op. Hij wacht tot ik opendoe en aan Hem kan zeggen: ‘Kom binnen in mijn hart waar het warm is en waar het licht schijnt, maar kom ook in die duistere hoeken van mijn bestaan waar het stoffig is en kil, en breng er uw warmte en uw leven.’ En bedenk wel: zolang we ademen zijn er steeds meer kamers in ons hart die we kunnen open maken. Er is steeds meer plek waar we God binnen kunnen laten om zijn warmte en leven te brengen. En bedenk wél en onthoudt het ook: er is geen einde aan de manier waarop we Gods Woord in ons mens laten worden. En we moeten kunnen toegeven, dat we er alleen maar op mogen vertrouwen dat God ons redt van alle kwaad. Zelf kunnen we het niet. En we willen zo graag hele, complete en mooi afgewerkte mensen zijn, dat onze grootste verleiding is, dat we denken en hopen dat onze taak is volbracht en dat alles in orde is en blijft. Och – denken mensen = als de komende bekering onze laatste zou zijn! En tussen haakjes: veel mensen moeten nog aan hun eerste bekering beginnen, hoe triest dat ook is. Een lange reis in het geloof is eigenlijk nooit compleet, ook al verlangen we ernaar.

Wij, mensen, geven niet graag toe dat we kwetsbaar zijn. En veel mensen willen niet herinnerd worden aan onze behoefte tot verlossing. Toen de bevrijding van de Tweede Wereldoorlog echt goed begon door te dringen, liepen de kerken dan ook leeg, want mensen wilden eigenlijk niet nog eens toegeven dat we bevrijd moeten worden, maar dan van andere dingen. Niet toegeven aan onze

kwetsbaarheid betekent vaak ook dat we willen ontsnappen aan de problemen, daarom rennen we liever weg, zie daar een tweede reden tot kerkverlating. We gaan liever als slaapwandelaars door het leven, dan dat we alle pijn aanpakken. Juist daar kunnen we iets leren van een socialist als Ed Douwes Dekker, ofwel Multatuli, want hoewel hij beslist geen christen was, had hij juist wél begrepen dat het kruis de oplossing is als je over Golgota gaat, en niet als je je hoofd wegdraait.

Jezus zegt vandaag in het evangelie: “Weest op uw hoede, weest waakzaam!” Dat is niet een waarschuwing voor het einde der tijden, maar het is een uitdaging voor alle mensen die vandaag leven. Wij moeten nú waakzaam zijn. Wij moeten nú het leven omhelzen en waakzaam zijn en onze deur openen voor God. We moeten vooral op onze hoede zijn voor alle zonden. We proberen onze zonden te ontkennen en we stellen het uit om de wonden die onze zonden hebben gemaakt te helen; we ontkennen dat we elkaar dingen aandoen; het is heel gewoon dat we de waarheid onderdrukken; we durven niet te vernieuwen; we plakken onze eigen stommiteiten op andere mensen; we blijven klagen; en blijven zeggen dat we niets fout doen. In onze tijd, hier en nu maken we haast een wetenschap van het ontkennen en onszelf in slaap sussen. We durven niet alert en wakker te leven; we doen liever alsof we geen zonde hebben. We zeggen liever: er is niets mis met mij; ik hoef niet te veranderen. Andere mensen hebben hulp nodig. Mijn collega's, mijn vrienden, de gemeente met het college van B&W, en mijn familieleden zijn allemaal schuldig, maar ik niet. Als je mensen links en rechts hoort, zijn er veel schuldigen: de rijke mensen zijn allemaal kwaadaardig; de krijgsheren zorgen voor onvrede in de wereld; en de vijanden van de vrije-markt-economie zijn dodelijk schuldig. Er worden ook veel demonen aangewezen: bijvoorbeeld de bisschoppen, de feministen, de rechtspopulisten, de linksen, zowel socialisten als communisten, de bevrijdingstheologen en Romeinse curie-despoten, (“wat ze daar in Rome toch allemaal niet denken.”) Mensen zijn niet speciaal bereid om in hun eigen leven te kijken. Toch zou het goed zijn voor kerk en parochie: je zonden belijden en een ommekeer verwelkomen. Het is gebruikelijk dat links in de politiek de schuld geeft aan rechts. Het is heel óngebruikelijk dat rechts of links zijn eigen fouten toegeeft. Het is gebruikelijk dat liberalen het liberalisme toejuichen. Het is óngebruikelijk dat liberalen erkennen dat ze wanorde veroorzaken en dat door hun toedoen, mensen vies uit de boot vallen.

Weten we wat onze fouten zijn? Willen we het toegeven en opnieuw beginnen? Elke Eucharistie begint, net als trouwens de Advent, met een oproep tot bekering en een vraag om vergeving. Maar hoe gaan we daar écht mee om? Is het werkelijkheid voor ons? Begrijpen we dat het waar is dat we ontoereikend zijn en dat God met zijn liefde binnen wil komen in ons leven? Hoe bereid zijn we de woorden van Jesaja, de profeet, ons eigen te maken: “Waarom Heer liet Gij ons van uw wegen afdwalen zodat ons hart verstokt werd en U niet meer vreesde? (...) Wij allen waren als onreinen, onze goede werken als bevulde

kleding (...) Gij had ons prijsgegeven aan onze zonden.” Als we zulke gevoelens zouden toelaten, zouden we een prachtig volk van God zijn, maar we zijn bang voor de gevolgen als we onze zondigheid toegeven. Als we het wél toegeven en ons nog altijd bemind weten door God, dan zou onze blik op de wereld veranderen. Dan zouden we al onze huichelarij ontmaskeren en dan nemen we dingen niet meer voetstoots aan.

Elke Advent is een nieuwe kans. Nog eens een keer kunnen we God mens laten worden in ons. En als we God heel erg welkom heten, kan Gods Woord opnieuw geboren worden in onze wereld. Er is geweldig en afschuwelijk kwaad rondom ons in onze eenentwintigste eeuw. Zo veel mensen hebben ons nodig. Immers, ze hebben het nodig dat Jezus in hun harten en in de wereld geboren wordt. We moeten zijn liefde dus doorgeven. Maar we moeten ook naar Gods Woord luisteren. En dan hebben we eerst het geduld van de Advent nodig.

Norbert Schallenberg, pastor